

โรคและแมลงศัตรูลำไยที่สำคัญ ในระยะติดผล และเจริญพัฒนาของผล

โรคและแมลงศัตรูลำไยที่สำคัญ ที่มักพบเข้าทำลายลำไยในระยะติดผลและ เจริญพัฒนาของผลมีดังนี้

1. โรคราดำ (Sooty mold) เชื้อสาเหตุ : *Meliola euphoriae* Earle
ลักษณะอาการ : ลักษณะเป็นคราบสีดำเกาะอยู่ที่ผลและช่อผล ทำให้ผลผลิต
 ไม่สามารถจำหน่ายได้ เนื่องจากสีผิวผลสกปรก เป็นที่ไม่พึงประสงค์ของผู้บริโภค
การป้องกันกำจัด :
 1. ป้องกันกำจัดมด ซึ่งเป็นตัวการสำคัญของการแพร่ระบาดของราดำ จากการทำ
 เพลี้ยแป้งและเพลี้ยหอยข้าวตอก ซึ่งถ่ายมูลน้ำหวานเป็นอาหารของราดำ โดยฉีดพ่น
 สารเคมีป้องกันกำจัดแมลง เช่น คาร์บาริล (85% WP) อัตรา 30 - 50 กรัม ต่อน้ำ
 20 ลิตร
 2. ควรมีการผสมสารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อราในการฉีดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดมด
 ในแต่ละครั้ง เช่น แมนโคเซบ (80% WP) อัตรา 30 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร
 เพื่อป้องกันกำจัดราดำ

2. โรคน้ำฝน (Phytophthora fruit rot)

เชื้อสาเหตุ : *Phytophthora capsici* Leonian

ลักษณะอาการ : มักพบก่อนที่จะมีการเก็บเกี่ยวผลลำไยประมาณ 1 เดือน
 ช่วงฝนตกชุกติดต่อกัน ผลลำไยที่เป็นโรคน้ำฝน และพบเชื้อราสีขาวฟูขึ้นบนผิวผล
 ทำให้ผลร่วง ส่วนผลลำไยที่ยังไม่แก่เต็มที่เมื่อเป็นโรคน้ำฝนจะมีการผลแตก
 ในส่วนที่เป็นโรครุนแรงพบว่าผลเน่าทั้งสวน

การป้องกันกำจัด :

- หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะช่วงฝนตกชุก สภาพอากาศ
 มีความชื้นสูง หากพบโรคให้ฉีดพ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัดโรคพืชทันที เช่น
 เมทาแลกซิล (25% WP) อัตรา 50 - 60 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟอสอีทิล-
 อะลูมิเนียม (80% WP) อัตรา 80 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แมนโคเซบ
 + เมทาแลกซิล-เอ็ม (68% WG) อัตรา 30 - 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ทุก 5 - 7 วัน
 โดยพ่นให้ทั่วทั้งต้น และควรหยุดพ่นสารก่อนเก็บเกี่ยวผลผลิตอย่างน้อย 15 วัน
- เก็บผลที่เป็นโรคที่ร่วงลงบนพื้นดินนำไปเผาทำลายนอกแปลง เพื่อป้องกัน
 การแพร่ระบาดของโรครุนแรง
- หลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว ควรตัดแต่งกิ่งให้ทรงพุ่มโปร่ง เพื่อให้อากาศ
 ถ่ายเทได้ดี และแสงแดดส่องถึง เป็นการลดความชื้น ทำให้สภาพแวดล้อม
 ไม่เหมาะสมต่อการระบาดของโรค

3. หนอนเจาะผล (Fruit borer)

ลักษณะการทำลาย : ตัวหนอนจะเจาะเข้าทำลายผลอ่อนลำไยแล้วกัดกินเนื้อในผล
 รวมถึงเมล็ด เหลือแต่เปลือกแล้วเข้าดักแด้อยู่ภายใน ผลที่ถูกเจาะจะกลวงและแห้ง
 ติดอยู่กับช่อผล จะพบรูหนอนเจาะ โดยหนอนจะหลบและซ่อนตัวอยู่ในโพรงผลที่เจาะ
 หันหัวเข้าด้านใน แล้วหันส่วนปลายก้นปิดรูเจาะเพื่อหลบแสง

การป้องกันกำจัด :

- สำรวจการเข้าทำลายของหนอนเจาะผลอย่างสม่ำเสมอช่วงระยะติดผลอ่อน
- หากพบการเข้าทำลายของหนอนเจาะผล ให้ฉีดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดแมลง
 เช่น คาร์โบซันเฟน (20% EC) อัตรา 20 - 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ
 อีมาเมกตินเบนโซเอต (5% SG) อัตรา 10 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร

4. มวนลำไย (Longan stink bug)

ลักษณะการทำลาย : พบทำลายลำไยทั้งตัวอ่อนและตัวเต็มวัย โดยดูดกิน
 น้ำเลี้ยงจากช่อผลอ่อนทำให้ผลมีรอยช้ำเป็นจุดสีดำ และร่วงหล่นในที่สุด

การป้องกันกำจัด :

- วิธีกล โดยการจับตัวเต็มวัย ตัวอ่อน และไข่ ในช่วงฤดูผสมพันธุ์และวางไข่
 ในเดือนมกราคม-มีนาคม นำไปทำลาย หรือในบางพื้นที่นิยมนำตัวเต็มวัย
 มาประกอบอาหาร
- ตัดแต่งกิ่งลำไยให้มีทรงพุ่มโปร่ง เพื่อไม่ให้เป็นที่หลบอาศัยของตัวอ่อนและ
 ตัวเต็มวัยของมวนลำไย
- ฉีดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดแมลง เช่น คาร์บาริล (85% WP)
 อัตรา 40 - 60 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน (2.5% EC)
 อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร ช่วงที่ตรวจพบการระบาด

5. เพลี้ยแป้ง (Mealy bugs)

ลักษณะการทำลาย : เพลี้ยแป้งลำไยจะอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม ทั้งตัวอ่อนและตัวเต็มวัย
 ดูดกินน้ำเลี้ยงที่ผลและก้านช่อผล แล้วถ่ายมูลน้ำหวานออกมาซึ่งเป็นแหล่งอาหาร
 ของราดำทำให้เกิดโรคราดำ โดยมีดเป็นพาหะช่วยเคลื่อนย้ายเพลี้ยแป้งและทำให้เกิด
 การระบาดของโรครุนแรงมากขึ้น ผลผลิตที่พบเพลี้ยแป้งทำลายจะไม่ได้คุณภาพ ไม่สามารถ
 จำหน่ายเป็นผลสด และอาจถูกระงับการส่งออกได้

การป้องกันกำจัด :

- สำรวจการเข้าทำลายของเพลี้ยแป้งหากพบน้อย ใช้วิธีกลโดยตัดส่วนที่พบเพลี้ยแป้ง
 นำไปเผาทำลายนอกแปลง และควรกำจัดวัชพืชในส่วนที่เป็นพืชอาศัยของเพลี้ยแป้ง
 โดยเฉพาะแห้วหมูและหญ้าคา
- หากพบการระบาดของโรครุนแรงควรใช้สารเคมีป้องกันกำจัดแมลง เช่น ไทอะมีน็อกแซม
 (25% WG) อัตรา 2.5 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร หรือไดโนโทฟูแรน (10% WP)
 อัตรา 10 กรัม หรือมาลาโทออน (57% EC) + ปีโตรเลียม ออยล์ (83.9% EC)
 อัตรา 40 มิลลิลิตร อย่างใดอย่างหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร แล้วฉีดพ่นอย่างน้อย
 2 ครั้ง โดยเว้นระยะห่างกัน 7 วัน
- ป้องกันกำจัดมด ซึ่งเป็นพาหะนำเพลี้ยแป้งแพร่ระบาดสู่ต้นอื่น โดยฉีดพ่น
 สารเคมีป้องกันกำจัดแมลง เช่น คาร์บาริล (85% WP) อัตรา 30-50 กรัม ต่อน้ำ
 20 ลิตร ร่วมกับการใช้ผ้าชุบน้ำมันเครื่องที่ใช้แล้ว หรือขุบสารกำจัดแมลง เช่น
 คาร์บาริล (85% WP) อัตรา 10 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พันไว้ที่โคนต้นและวัสดุค้ำยันต่าง ๆ
 เพื่อป้องกันมดใช้เป็นเส้นทางสัญจรนำเพลี้ยแป้งแพร่ระบาดสู่ต้นอื่น

6. เพลี้ยหอยข้าวตอก (Wax scale)

ลักษณะการทำลาย : เพลี้ยหอยข้าวตอกจะมีขนาดลำตัวประมาณ 5 มิลลิเมตร
 ฝักรอบนอกมีขี้ไขมันปกคลุม ทำให้ดูเหมือนเมล็ดข้าวตอก โดยตัวอ่อนดูดกินน้ำเลี้ยง
 บนช่อผลลำไยแล้วสร้างขี้ไขมันคลุมตัวเองไว้ และไม่เคลื่อนที่ไปไหนอีก แล้วถ่ายมูลน้ำหวานออก
 มาซึ่งเป็นแหล่งอาหารของราดำทำให้เกิดโรคราดำ โดยมีดเป็นพาหะช่วยเคลื่อนย้ายเพลี้ยหอย
 ข้าวตอกและทำให้เกิดการระบาดของโรครุนแรงมากขึ้น

การป้องกันกำจัด :

ป้องกันกำจัดเช่นเดียวกับเพลี้ยแป้ง

